

izhaja vsak četrtek
in velja s poštnino
vred in v Mariboru z
pošiljanjem na dom
za celo leto K 5.—
za pol leta „ 2.60
za četrt leta „ 1.30

Naročnina se pošilja
upravnilstvu v tiskarni
sv. Cirila, koroške
ulice št. 5. List se
pošilja do odpovedi.

Deležniki katol. tis-
kovnega društva do-
bivajo list brez po-
sebne naročnine.

SLOVENSKI GOSPODAR.

List ljudstvu v pouk in zabavo.

Posamezni listi dobé
se v tiskarni in pri
gospodu Novak-u na
velikem trgu po 10 h.

Rokopis se ne vra-
tajo, neplačani listi
se ne sprejemajo.

Za oznanila se plačuje
od navadne vrstice,
če se natisne enkrat,
po 12 h, dvakrat 18 h,
trikrat 24 h.

Štev. 21.

V Mariboru, dne 25. majnika 1899.

Tečaj XXXIII.

Slovincem smrt!

Maribor, 22. maja.

V nobenem deželnem zboru niso Nemci tako razdivjani in zlobni kakor pri nas na Štajarskem. Omamljeni od sovraštva do Slovencev mislijo le na to, kako bi čim preje duševno in gmotno uničili slovensko ljudstvo. Ne poštenost in pravica jim narekujeta njih delovanje, ampak le slepo sovraštvo in neizmerna grabežljivost. Nemci koprnijo po trenutku, ko bodo na spodnještajarskih kmetijskih domovih gospodovali njih krvni bratje. Slovenski kmetje jim naj bodo le hlapeci in dekletke, dokler ne umrjejo, dokler ne izginejo...

To sovraštvo in grabežljivost so dokazali Nemci zopetno dne 18. maja t. l. v našem deželnem zboru. Našle so se tedaj vse nemške duše skupaj: liberalne, nacionalne in konservativne. Veljalo je namreč, da se zopet stori korak naprej v ugonabljanju spodnještajarskih Slovencev. Nemci so predlagali, naj se Südmarki, Schulvereinu, celjskemu Studentenheimu in nemškemu dijaku celjske gimnazije dá podpora v znesku 20.000 gl.

Slovenski kmetje! Südmarka, to je ono društvo, katero kupuje posebno ob jezikovni meji vaše domove in posestva, ter jih prodaja potem po najugodnejših cenah iz tujih krajev k Vam privandranim Nemcem. To društvo Vam kupuje torej zemljo izpod nog, slovenski kmetje, in temu društvu dajejo Nemci podporo. Schulverein Vam odtuja Vašo deco, jo pripravlja za prusaštvo ter prinaša nemir v vse kraje, kamorkoli pride. V celjskem Studentenheimu se ne sprejemajo slovenska

deca, ampak le otroci spodnještajarskih nemčurjev in nemških paberkov. Za Vaše dijake, Slovenci, ne da dežela niti krajcarja. Za nemške dijake pa skrbi v Studentenheimu in zraven še ustanavlja posebne štipendije za nemške dijake celjske gimnazije. In ne kakih par tisoč dajejo za te namene, s katerimi Vas hočejo uničiti, ugonobiti, zatreti, ampak celih 20.000 gl. To je denar, v katerem tičijo tudi slovenski davčni krajcarji, in ta denar se bo uporabljal v pogin spodnještajarskega Slovenstva. Ali ni to razžaljivo, ali ni to izzivalno? Kateremu Slovincu ne vskipi kri od jeze, kadar gleda tako ravnanje? Komu se ne krčijo pesti od vznemirjenosti? Kogar tako ravnanje ne izbudi, ta nima slovenske krvi v svojih žilah, ta je nenormalen človek.

Vsi Nemci so glasovali za ta predlog. Tudi konservativni nemški poslanci so se pokazali ob tej priliki zopet kot pravi božji voleki štajarskega deželnega zbora ter so potegnili z liberalci in nacionalci. Čez tako neodločno stranko kakor je nemško-konservativna na Štajarskem mora priti kmalu vihar ter jo odnesti s politiškega pozorišča. Tudi vlada ni imela niti jedne besede zoper ta predlog. Ob koncu zasedanja je celo namestnik pohvalil delovanje deželnega zbora. Grof Clary, ali je tako delovanje zares hvalevredno? Gospod grof je cesarjev namestnik za celo deželo, torej tudi za Slovence, in njegova dolžnost bi bila, da nas brani, kjer nas Nemci krivično napadajo. Toda on tega ni storil! Naši državni poslanci pa še v državnem zboru zmeraj ležijo na trebuhu pred

ministerskimi stoli ter čakajo in čakajo. — Samozavestno in odločno pa so nastopili v deželnem zboru pri tem predlogu naši slovenski poslanci, tako da se je vzbudila celo že davno zaspala slovaška kri dr. Schreinerja ter postala vznemirjena. Slovenski poslanec in namestnik deželnega glavarja dr. Sernek si je izprosil ob tej priliki besedo ter izjavil v imenu slovenskih poslancev:

«V proračunu nahajajo se točke, zadržajoče prispevke iz deželnih dohodkov iz zivalnim nemško-narodnim društvom, kakor Südmarka, nemški Šulverein. Izven tega je danes na dnevnem redu pod prilogo št. 183 predlog, da naj se dovoli nemškemu dijaškemu domu v Celju letnih 2000 gl., društvu, ki ima neovržno že vsled povoda, iz katerega je nastalo, kakor tudi po svojih tendencah nalogo, slovensko gimnazijsko mladino pridobivati in ponemčevati, ter vzgajati Slovanom sovražne elemente.

Mi vidimo v teh predlogih, nadaljevanje onih krivičnih ukrepov štajarskega deželnega zbora, ki naj pospešujejo s strankarsko porabo deželnih dohodkov sistematično germaniziranje v deželi, — ukrepov, kateri slovensko prebivalstvo globoko žalijo in ga silijo do prepričanja, da isto v tem deželnem zboru nima pričakovati nobene pravice, in da more upati gospodarsko in kulturno napredovanje le, če se izloči iz sedanje administrativne zveze.

Mi zastopniki slovenskega naroda na Štajarskem moramo toraj proti temu predlogu izreči najodločnejši upor, ter izjavljamo, prepuščajoč vso odgovornost za tako postopanje večine edino njej samej, da nam nikakor

Listek.

Jeruzalemsko romanje.

(Piše prof. J. Zidanšek.)

15. Avstrijsko gostišče v Jeruzalemu in romarska hiša; dvorana zadnje večerje in pridiga v njej.

Posamezni romarji, ki prihajajo v Jeruzalem, dobijo precej lahko stanovanje in hrano in sicer po ceni ali celo zastonj v avstrijskem gostišču ali pa v romarski hiši oo. frančiškanov; za večje romarske trupe ali karavane je pač težavniše primernih stanovanj oskrbeti, pa mi smo vendar vsi naši prostora v onih dveh ravno imenovanih hišah. Prvo, namreč avstrijsko gostišče (österreichisches Pilgerhaus) postavili so l. 1857 z denarnimi doneski iz vseh avstrijskih dežel in posebno z velikodušnimi darovi naše slavne cesarske rodbine. Ta hiša odlikuje se v dvojnem oziru, 1. da je najlepša v celem Jeruzalemu, akoravno ni zelo visoka in ima samo prvo nadstropje, pritličje in podzemeljske prostore ali suteran; 2. pa, da stoji pri tretji postaji sv. križevega pota; mi, ki smo stanovali v tem gostišču (36 romarjev) bili smo torej vsakokrat, ko smo iz hiše stopili, že na križevem potu, naj smo se

obrnili na to ali ono stran. Hišna predstojnika sta dva navadno bolj mlada avstrijska duhovnika, ki se učita natančno spoznavati sv. kraje; lani sta bila slučajno 2 Slovana in sicer prvi ravnatelj je bil Slovak Čarski, drugi pa Čeh Slabi; gospodinjstvo pa je v rokah sester Boromejk iz Aleksandrije. Nahaja se v hiši tudi kapela, kjer se romarji udeležujejo sv. maše in skupno opravljajo svoje vsakdanje molitve; zadej za hišo je pa velik vrt, kjer raste potrebno sočivje, kamor se pa tudi romarji kaj radi hladit hodijo.

Ogromna večina naših soromarjev pa je bila na kvartirju pri oo. frančiškanih; ti redovniki imajo namreč v Jeruzalemu dva samostana; malega in borgega pri cerkvi Božjega groba, katerega zvesti varuhi so, in drugega pri cerkvi Božjega Odrašenika; tukaj imajo tudi hišo za romarje, ki se imenuje „Kaza nova“ t. j. nova hiša; menihi so večinoma Lahji, romarje pa sprejemajo naj si bodo ktere koli narodnosti. Kako gostoljubni so oo. frančiškani, smo se pozneje še večkrat pričeli; ko smo prišli v Betlehem, v Nazaret, v Kano galilejsko itd., povsod so nam brezplačno postregli s kruhom in dobrim vinom; seveda so jim za to nekateri premožnejši romarji nekaj miloščine dali. Jaz sem pričel, da se po sv. deželi varno in vspešno potuje le s pomočjo oo. frančiškanov;

zato se tudi vsakovrstni in drugoverski popotniki, luteranci, anglikani in muhamedani k njihovim samostanom zatekajo.

V srednjem veku bil je glavni sedež oo. frančiškanov v Jeruzalemu, na gori Sion, pri dvorani zadnje večerje; a Turki so jih silno nadlegovali in na zadnje pregnali s tega sv. kraja; in ravno to dvorano smo si romarji ogledali v nedeljo popoldne. Za nas je bilo od turškega sultana posebno dovoljenje prišlo, da smo smeli v to dvorano vstopiti in svojo pobožnost opraviti; navadno namreč Turki romarjem tega ne dovolijo ali jih pa samo pustijo malo v njo polukati, seveda za obilen bakšiš. Naša procesija prišla je najprej do Davidovega grada, kjer je dandanes vojašnica; turška straža nas je celo pozdravila, ali nam čast skazala po vojaškem načinu. Ne daleč proč je razkolniška armenska cerkev sv. Jakoba st., na tistem kraju namreč, kjer je ta apostol umrl mučeniške smrti; do 1873. smeli so katoličani enkrat v letu (25. julija) daritev sv. maše obhajati v tej častiljivi in lepi cerkvi; a zdaj je jim tudi ta stara pravica odvzeta. Nekaj zadej za to cerkvijo je ženski armenski samostan; tu je stala hiša Anova, kamor so bili vjetega Jezusa najprej pripeljali; kraj, kjer je pa bila Kajfežova palača, je zdaj zunaj mestnega ozidja; ravno tako tudi dvorana zadnje večerje. Ko

ni mogoče, vdeležiti se bodisi le posvetovanja o teh predmetih.» — In po teh besedah so zapustili slovenski poslanci deželno zbornico. Kdo bi jih tudi mogel prisiliti, da gledajo, kako Nemci kopljejo grob njihovim rojakom...? Nemci so potem sami vsprejeli oni predlog.

Dolžnost slovenskih poslancev pa je sedaj, da od kraja do kraja oznanjujejo nam Slovincem pogubonosno delovanje štajarskih Nemcev ter širijo prepričanje, da v Gradcu za nas ni mesta, da se Slovenci moramo od Nemcev ločiti ter dobiti svojo deželno upravo, svoje gospodarstvo. Sami si hočemo rezati lastni kruh. Zadnja koča na Spodnjem Štajarskem naj izve o teh grobokopnih 20.000 gld., v vsaki koči naj se udomači klic: «Proč od Nemcev, proč od Gradca!»

Nemška oholost.

Z velikimi težavami so spravili nemški državni poslanci na binkoštno nedeljo svoj narodnostni program na dan. Iz programa pa vkljub dolgemu posvetovanju ne odseva nemška pamet, ampak le nemška oholost in predrznost. Nemci zahtevajo, da se nemški jezik proglasi avstrijskim državnim jezikom, češ, tem prej smo godni za pruskega kralja. Da resno mislijo na Prusijo, razvidimo iz njih druge zahteve, naj se zveza z Nemčijo uzakoni. Za to neavstrijsko zahtevo si zasluži vsak državni poslanec, ki se je o tem posvetoval, da ga utaknejo par let v luknjo kaše pihat. Avstrija je po svoji večini slovenska, in se ne bo nikdar prodajala pruskonomškemu kralju. Sicer pa tudi Nemci sami dobro vedo, da je večina avstrijskega prebivalstva slovenskega rodu, zato predlagajo nemški državni jezik, in da bi lažje opravljali poprusjačenje, zahtevajo, naj se Poljaki ločijo od Avstrije, kakor so se Ogrji. Potem bi imeli Nemci le nas Slovence in Čehe v žaklju, katere bi lahko zdrobili. Glede Spodnjega Štajarja govori nemški program največje bedastoče. Skupno prebivajočih Slovencev nemški veleumi ne poznajo, slovenske paralele se morajo v Celju zatreti, po trgih in mestih so dovoljene le nemške šole, v uradih naj bo kar največ nemščine, pri okrožnih sodiščih naj se obravnava v nemščini. Ako bi katero ministerstvo le nameravalo, uresničiti te sanjarske nemške predloge, tedaj bi nastal med Slovani v Avstriji odpor, kakoršnega še svet ni videl. V Avstriji smo Slovani v večini, mi moramo torej biti tudi gospodje! Sicer pa bomo o tej stvari še obširneje govorili ter določno označili svoje stališče.

Razmere v Gorici.

Iz Gorice smo dobili izvirno poročilo: Črni oblaki se približujejo na politiskem polju v Gorici. Tukaj se nahajata dve stranki: Gregorčičeva in Gabrščekova. Obedve bi radi gospodovali in vladali. Drug bi rad drugega spodrinil, kakor so svoje dni Tonklija. Vendar pa ima Gregorčič mnogoveč privrženecv zavoljo svojih zaslug za prerojenje slovenskega življa na Goriškem. Vsled tega mislim, da bo tudi on zmagal pri obnem zboru «Sloge» 25. t. m., kajti učitelstvo je zapustilo «Sočo» zaradi neobjavljenja dopisov iz učiteljskih krogov. Kakor sem zvedel, je še samo eden učitelj naročen na «Sočo.» Toraj 25. t. m. bo se bil smrten boj za prvenstvo voditelja. Tukaj se bodo odkrile rane in skrivnosti «Sloge.» Pregovor pravi: «Sloga jači, nesloga tlači» a pri naši «Slogi» se to ne uresničuje. Škoda, da se cepimo. Zakaj toliko strank ravno na meji, kjer potrebujemo sloz-nega delovanja? Lahoni se nam bodo smejali in se ravnali po geslu: «Kjer se prepirata dva, tretji dobiček ima.» Pripoznati moramo Gregorčiču trajno delovanje skozi veliko let. On je zbudil in vzdramil Slovence v Gorici, ko bi njega ne bilo, bi Slovenci ne imeli že toliko upliva na Goriškem. V Gorici okoli Sv. Antona so posestniki večinoma skoro vsi Slovenci. A tudi Gabrščeku ne moremo odrekati velikih zaslug.

V četrtek 18. t. m. smo imeli zborovanje zaradi Hilarijske tiskarne. Ker ima tiskarna povsem laško lice, tudi delavci, posebno pa tiskarji, niso slovensčine zmožni, zato so ji Slovenci hrbet obrnili in ustanovili «Narodno tiskarno» v prejšnji Obizzijevi, katero sta kupila dr. Gregorčič in grof Coronini. Tam se bo zanaprej tiskal «Primorski list» in «Cvetje,» morda še tudi tretji list, katerega namerava «Sloga» po svojih pravilih izdavat.

Slovenska šola v Trstu.

V Trstu je na stotine slovenskih šolskih otrok, ki bi radi obiskovali slovensko šolo. Leta in leta že prosijo tržaški Slovenci za slovensko šolo. Ker pa je mestni svet v tem pogledu gluha, pritožili so se stariši pred 15 leti na namestništvo. Zadnje dni je namestništvo vendar enkrat rekurz rešilo. A kako? Namestništvo je tržaškim Slovincem povedalo, da jim slovenskih šol v mestu sploh ni treba, ker imajo take šole v okolici mestni. Kaj naj rečemo k temu? To je najkrepkeji udarec v obraz slovenskemu narodu, kojega zastopniki tako zvesto hlapčujejo Thunu in desnici. Toliko smo tedaj napre-

dovali, da mesto z obljubami nas pitajo s zaušnicami! Žalostno!

Nova vojska?

Med južno-afričansko državo Transvaal in med Anglijo se morda v kratkem začne krvava vojna. Transvaal je najbogatejša dežela zlata, srebra in dragih kamenov. Zato je umevno, da bi jo pohlepni Angleži radi dobili v svoje roke. Na vsak način hočejo zdaj izzivati vojno. Tujci — prisiljenci v Transvaalu hočejo namreč uživati vse državljanske pravice. Domačini jih jim nečejo dati. Angleži pa pravijo, da jim jih morajo dati, pa podpirajo prisiljence. Nekaj Angležev so pred kratkim v Transvaalu zaprli, ker so snovali napad na Transvaal.

Dopisi.

Od Sv. Jurija ob Ščavnici. (Društvene zadeve.) Tukajšnje gasilno društvo si je izvolilo to pomlad naslednje načelnstvo: Alojzij Čagran je načelnik, Matija Čagran njega namestnik, Martin Pintarič je vodja plezavcev, Ferdinand Hrašovec namestnik, Martin Fekonja vodja brigadničarjev, France Slana namestnik, g. Alojzij Majcen tajnik in France Strniša nadzornik gasilnega orodja.

Pri shodu dne 14. maja predlagal je načelnika namestnik, da se opusti nemško, ter uvede slovensko povelje, pri čemur so se nekateri mrmraje odstranili, toda večina je ostala ter enoglasno odobrila in sprejela predlog. Vrli Jurjevčani, le pogumno naprej! Saj Vas je že itak predolgo kazil madež nemške komande. Že dolgo je bilo treba kaj takega odpraviti, kar se je pa pod novim načelništvom sedaj zares zgodilo. Vam, zavedni možje in mladeniči jurjevski, pa kličemo: Pristopite k prenovljenemu društvu v obilnem številu, kojega geslo je: delovati Bogu v čast in bližnjemu v pomoč!

Od Sv. Križa pri Mariboru. (Tužno ponesrečene spletke proti občinskim volitvam). Dne 16. februarja imeli smo pri nas občinske volitve. Udeležba ni bila mnogobrojna, vendar pa smo dobili v novi občinski odbor prav dobre in čile moči, med temi župnika Fr. Kocpeka in našega rojaka dr. Pipuša, katera nam Bog ohrani še prav mnogo let, tako da smo lahko bili zadovoljni z izidom volitve. Ni pa bila tako zadovoljna z novim odborom naša nemško-politična strančica, katero je podpiral tudi pri-vandranec Florijan Schauer, tisti Schauer, katerega so nam poslali Šentpeterčani pri

pridemo na neko veliko dvorišče, nas že obdajajo čudno opravljeni in resni turški moški; reklo se nam je, da so derviši ali muhamedanski menihi; gremo po lesenih stopnicah v prvo nadstropje in vstopimo v sv. dvorano — Turki pa kar nam za petami; mi mirno poslušamo lepo pridigo, derviši pa nalašč glasno kramljajo in nas motijo; ko pa začnemo moliti «Oče naš,» zaženejo Turki strašanski krik in trušč; policaji in kavasi posredujejo in se že pripravljajo na boj z mečem in palico; in najbrž bi bila tekla kri, ako bi se ne bili mi hitro in sami radi vmaknili. Zvedel sem pozneje, da so derviši po našem odhodu dvorano dobro zavarovali in ključavnico s plehom prebili; ko pride drugi dan neka baronica in prosi dovoljenja vstopiti, ga ji odrečejo in zabranijo; toda, ko srebrnjaki zažvenketajo v baronični roki, se Turki spreobrnejo in se spravljajo pleh trgat s ključavnice; zares, bakšiš premore vse.

Dvorana zadnje večerje je dolga 14 m. in široka 9 m., s kamenitim tlakom, ki je pokrit z bornimi preprogami, sicer pa celo prazna, zapuščena in zaprašena; obok podpirata dva kamenita stebra.

Zakaj se pa muhamedani tako bojijo, da bi jim kristjani vzeli to dvorano? Samo zato, ker menijo, da se tik nje nahaja grob Davidov, katerega tudi oni visoko čislajo in

časitijo. Sicer pa upajmo, da še pridejo boljši časi in da še bo stala tukaj lepa krščanska cerkev, kakor se je že v srednjem veku vzdigala na višini sionskega hriba cerkev sv. Duha, o kateri pa zdaj ni več najti sledu; saj se mora ravno ta kraj prištevati najznamenitejšim krščanskim svetiščem, ker tukaj je tako imenovani cenakulum ali obednica, v kateri je Jezus Kristus jedel zadnjikrat velikonočno jagnje. Vsled starega, jako zanesljivega poročila je namreč stala tukaj tista hiša, v kateri je Gospod svojim učencem noge umival in jim s tem priporočil ponižnost, ljubezen in čistost srca, ter je potem vpostavil zakrament presvetega Rešnjega Telesa in apostole posvetil za duhovnike ali mašnike nove zaveze, ter tako posvetil to hišo za prvo krščansko cerkev. Tukaj se je Jezus prikazal svojim učencem na dan svojega častitljivega vstajenja, da jih potrdi v sveti veri in jim podeli oblast, katero je sam prejel od svojega nebeškega Očeta, ter je vpostavil tudi zakrament svete pokore. Tukaj se je zopet prikazal osmi dan svojim apostolom, da je ozdravil nevero apostola Tomaža. Tukaj je zbral svoje učence pred svojim vnebohodom, da jim podeli zadnja povelja in naročila. Tukaj so bili apostoli in učenci zbrani v molitvi enega duha, enega srca, da si izprosijo tolažnika svetega Duha. Tukaj je bil

sv. Matija apostolom izvoljen in prištet. Tukaj je prišel na binkoštno nedeljo sveti Duh nad apostole in prve verne in je bila tako vstanovljena sveta katoliška cerkev. Tukaj je imel sveti apostol Peter svojo prvo pridigo, po kateri se je iz vseh pokrajim zemlje spreobrnilo 3000 nevernikov. Tukaj je bil sveti Štefan z drugimi vred za dijakona izvoljen in posvečen. Odtod je vodil in vladal sveti Jakob mlajši krščansko občino v Jeruzalemu. Tukaj je obiskal sveti apostol Pavel po svojem spreobrnenju poglavarja svete cerkve apostola Petra, «da nebi zastonj tekel in se trudil.» Tukaj so si razdelili apostoli pokrajine vesoljne zemlje ter so se zopet semkaj vračali iz svojega apostolskega delovanja. Tukaj v bližini je prebivala prečista devica Marija, mati Jezusova in je tudi tukaj umrla. Pri tem svetišču je bil sedež škofov jeruzalemskih, kakor tudi pokopališče kristijanov, na katerem so bili pokopani sveti Štefan mučenik, Gamaliel in drugi verni kristjani. Ni se torej čuditi, da so to častljivo svetišče verniki visoko čislali pod imenom «sveti Sion». V samostanu pri tem svetišču se je nastanil sveti Frančišek Asiški (1219), ko je prišel obiskat božji grob v Jeruzalemu, in tukaj so se naselili leta 1333 njegovi duhovni sinovi in so se branili proti turškemu navalu do leta 1559; zato ima še dandanes predstojnik

Mariboru, in katerega smo jim pripravljene takoj vrniti, ako bi se jim kedaj začelo po njem tožiti. A Schauer ni imel sam vajeti nasprotnega nam gibanja v rokah. Podpirala sta ga še nek drugi privandranec Kohlberger in pa p. d. Prtlak ali kakor se sam piše: Anton Schautzer. Ta je pri volitvi zavoljo tega, ker mu Schauer ni odborniškega glasa dal, za en glas propal.

Proč s starim županom, proč s »farjem« in »dohtarjem« bil je bojni klic nam nasprotujoče stranke. Ker pa jim ni šlo po sreči, skrpal so pritožbo, nalovili nad 50 podpisov pri živih, a eden se je celo še mrtev podpisal. Pa glej ga spačka! Ker v postavnem roku ni bilo nobene pritožbe naprej, vršila se je volitev župana v določenem času. Na pozneje došlo pritožbo se županu sicer ni bilo treba več ozirati, vendar pa je ta poslal ves volilni akt višjim oblastim, da se prepričajo o pravičnem zapisovanju volilnih glasov. Poprej že pa sta bila prisiljena zapisnikarja tožiti Prtlaka zaradi javnega obrekovanja. Kratek izid te dolge pravde je deloma razviden iz »Izjave« Ant. Schautzer-ja na drugem mestu cenjenega »Slov. Gosp.«. Poleg tega plača Prtlak še 10 gld. kazni križanski šoli za učila in pa stroške, katere je g. dr. Pipuš podaril šoli v isti namen. Slava g. dr. Pipušu!

Ko bi gg. zapisnikarja kot tožitelja ne bila voljna, z lepa pogoditi se s Prtlakom, videl bi bil poslednji ves drugi, zanj osodepolni uspeh rovanja zoper zadnjo občinsko volitev pri Sv. Križu. Gosp. M. Elsniku pa, kateri že 22 leto nosi težko breme občinskih skrbi, želimo še mnogo lepih dni!

Ormož. Dne 18. t. m. so prišli maturantje iz varaždinske gimnazije v naš kraj, v slavni, žal nemški Ormož, ter si ogledali okolico do Velikenedelje. Bilo jih je 19 nadepolnih krepkih mladeničev, ki bodo v kratkih dneh prestopili gimnazijski prag ter odšli vsak po svojem nagnenju pripravljati se za svoj izvoljeni stan. V gostilni pri »Solncu« so obhajali svoj izlet. Povabili so tudi svoje čč. gg. profesorje, od katerih se jih je 7 vdeležilo izleta. Otroško ljubeznivo in z navdušenjo zgovornostjo napivali so mladi gospodje drug za drugim pri banketu svojim učencem, ter se zahvaljevali za nauke, trud in potrpežljivost pri njihovi vzgoji. Še lepše pa so odmevali krasni govori veleč. gg. profesorjev, s katerimi so odzdravljali kakor pravi očetje svojim učencem in v njih naglaševali, naj ostanejo vedno značajni, zvesti Bogu, sv. kat. cerkvi in mili svoji domovini. Obljubili so jim, da jih hočejo po prestani maturi s

svojim profesorskim blagoslovom poslati med svet!

Čestitam slavni starodavni varaždinski gimnaziji, ki ima take katoliške narodne može kot profesorje, še bolj pa čestitam mladeži in njih starišem, ki lahko z mirno vestjo izročajo svoje sine v roke takim izvrstnim in vestnim možem! Slava čč. gg. profesorom, maturantom pa najboljšega vspeha pri zrelostnem izpitu! Na veselo svidenje zopet na slovenski zemlji! Štajarec.

Planina. Cenjeni gospod urednik! Morda ste že slišali kaj o občini Golobinjek! Ako ne, Vam hočem pa jaz nekoliko povedati: Občina Golobinjek je majhna občina pri Planini, pa ima veliko nasprotnikov. Nekdaj je bila res edinstvo v tej občini; ljudstvo je v občinski odbor prostovoljno volilo le tiste može, kateri so delovali za blagor občine in narod. A sedaj je v tej občini začel znani planinski Schescherko mir kaliti. Dne 9. t. m. na dan volitve v občinski odbor je stala cela gruča ljudi pred Schescherkovo prodajalnico. Schescherko jim je tako dolgo prigovarjal, da so mu obljubili voliti ptujca, ki je nasprotnik našega naroda in vere. Schescherku se je pridružil še tukajšnji oskrbnik, mogočni (?) Schwaller. Tudi on ni varčeval z jezikom. Po dolgotrajnem prigovarjanju odšla je omenjena gospoda se svojimi privrženci proti občini Golobinjek, akoravno ni imel nobeden v tej občini pravice voliti in ne voljen biti. G. Schwaller je na volišču strogo nadzoroval svoje delavce, ter si zapisoval zveste in nezveste mu volilce. Nezveste je po volitvi, kakor čujemo, spodil iz dela. G. Schescherko je sicer imel neko pooblastilo, toda bilo je neveljavno, zato mu ni bilo dovoljeno voliti.

Po vseh kotih so iskali volilce, še na Stratelna in Ocvirka niso pozabili. Pa vse skupaj jim ni nič pomagalo, propadli so in to najbrž za vselej. G. Schescherko in Schwaller sta bila po volitvi popolnoma pobita in poparjena. Njiju moč in upliv ne segata daleč. G. Schescherko je v svoji sveti jezi obljubil, da bo za spomin na svoj sijajen propad v Golobinjaku ustanovil »Schulverein«. Strašno!

Po dokončani volitvi so se Schescherkovi privrženci kar razškropili, kajti sram jih je bilo, da so se dali tako na led speljati. Vsem vrlim slovenskim volilcem, kateri so nemčursko stranko v Golobinjeku tako neustrašeno zavrnil, pa kličemo »živijo«.

Nova Štifta pri Gornjem gradu. Prav imajo tisti, ki trdijo, da naša društva naj ne skrbijo samo za zabavo, nego tudi

za pouk ljudstva. Tudi naše društvo se strinja popolnoma s tem mnenjem, a vendar se mu dne 14. t. m. to ni posrečilo. G. potovalni učitelj Jelovšek je bil pravočasno naprošen in je tudi obljubil omenjenega dne priti predavati tukajšem o živinoreji, a nepričakovane ovire so ga na ta dan zadržale in obljubil je gotovo priti na dan 1. junija popoldan ob treh v tukajšnjo šolo, kamor se najvljudneje vabijo priti takrat vsi domačini in tuji v prav obilnem številu. Navzlic omenjenemu zadržku se je obnesel vendar drugi del, namreč veselica, tukajšnjim razmeram primerno, v občno zadovoljnost obiskovalcev. Ob 7 uri otvori g. predsednik Ivan Kelc veselico s pristranim pozdravom na navzočnike in trikratnim živio-klicem na našega presvetlega cesarja — mučenika, na kar se je zavrnila cesarska pesem. Na to se je vršil šaljivi srečolov z mnogimi, vmes tudi prav originalnimi dobitki. Med pristo zabavo so nas očarali gg. pevci društva »Lire« iz Kamnika večkrat s prav divnim petjem; slišati je bilo tudi več prav navduševalnih pozdravov in napitnic. Pozno v noč smo se razšli z obljubami, da se pri enakih prilikah vidimo zopet tu ali tam, zdravi in veseli! Da se je pa veselica onbesla tako izborna, — vsled česar je tudi g. blagajničar zadovoljen — imamo največ zahvaliti gg. iz Kamnika in Gornjega grada. Pristrana jim bodi zahvala, ter na zopetno veselo svidenje!

Razne stvari.

Iz domačih krajev.

(Slovenski kardinal.) Sedaj se je že tudi uradno potrdilo, da je knez in nadškof goriški, dr. Jakob Missia, določen za visoko in častno mesto v katoliški cerkvi, za kardinala. Ponosna je vsled tega cela slovenska zemlja, ker je dr. Missia nje prvi sin, odbran za kardinalsko čast, ponosna je nanj goriška nadškofija, ker ima tako odličnega nadpastirja, ponosni pa smo nanj tudi mi slovenski Štajarci, kajti dr. Missia je naš rojak, dičen sin prostranih, žitorodnih murskih ravnin... Sedaj ko se mu vse z udanostjo in spoštovanjem klanja, izročamo mu tudi njegovi rojaki prisrčne želje: Vsemogočni ga ohrani prav dolgo na vzvišenem mestu v blagor katoliške cerkve in proslavo slovenskega imena!

(Starinske izkopine.) Izkopavanje Mitras-tempelja na Spodnji Hajdinji pri Ptujju se nadaljuje. Našli so v zadnjem času štiri lepe marmorske kamene z zanimivimi po-

jeruzalemskih očetov frančiškanov naslov: Gvardijan sv. sionske gore.

Mislim, da ustrezem mnogim bravcem, ako se zdaj tu objavim govor solnograškega prelata gsp. Jurija Majerja v dvorani zadnje večerje:

Velečastiti udeleženci avstrijskega romanja v sveto deželo! Pozdravljam Vas zbrane v duhu ljubezni in pobožnosti! Ljubezen do teh svetih krajev in posebna pobožnost, katero gojimo do njih, nas je dovedla danes na goro Sion in to že koj prvi dan, ko se mudimo v svetem mestu Jeruzalemu, da obiščemo in počastimo ta presveti, znameniti in častitljivi kraj Sionske gore — dvorano zadnje večerje.

Tukaj je postavil Kristus Gospod skrivnost svoje ljubezni, ko je rekel svojim dvanajsterim apostolom: »Desiderio desideravi — močno sem hrepenel jesti z vami to velikonočno jagnje, predno trpim.«

Jesus Kristus je imel zato srčno željo obhajati takrat Veliko noč, ker je bila njegova najsvetejša volja, volja njegovega ljubezni polnega srca, da postavi pred svojim bridkim trpljenjem daritev sv. maše, ki je nekrvava vedna ponovitev njegove krvave daritve na križu. Z daritvijo svete maše je Jesus svetu zapustil svoje pravo telo in svojo kri, kot hrano našim dušam v najsvet. zakramentu.

Jesusove besede: »Desiderio desideravi,« katere je govoril dvanajsterim apostolom, so veljale vsemu človeštvu, za vse kraje in za vse čase!

O sveta dvorana! Tukaj je Kristus Gospod vzel kruh v svoje svete roke, ga posvetil in rekel nad njim: »Vzemite in jejte vsi od tega, zakaj to je moje telo, katero bo za vas dano.« Tukaj je vzel Kristus tudi kelih z vinom, ga posvetil in rekel nad njim: »Vzemite in pijte vsi iz njega, zakaj to je kelih moje krvi« — da govorim z besedami sv. katoliške cerkve — »nove in večne zaveze, skrivnost vere, katera (kri namreč) bo prelita za vas in za mnoge v odpuščanje grehov.« Tukaj je Jesus Kristus tudi apostolom slovesno naročil: »To delajte v moj spomin!«

O blaženi kraj, kjer je Kristus Gospod sam daroval prvo daritev sv. maše za vse čase do konca sveta; tukaj je delil On prvo sv. obhajilo. Smemo v resnici trditi: tukaj na tem svetem mestu je obhajal naš Zveličar in Odrešenik primicijo sv. katoliške cerkve.

Spomnimo se onih srečnih dnij, ko smo podučeni o svetosti sv. maše in o milosti sv. obhajila, prvokrat z zavednostjo bili pri nekrvavi daritvi nove zaveze in prejeli najsvetejši zakrament oltarja. Kako verno, kako vneto in goreče smo sklepali takrat svoje

nedolžne ročice k molitvi! S kako hvaležnim srcem smo pobožno pristopili k mizi Gospodovi! Da, storimo danes trden sklep, odslej vedno z živo vero, s pobožnostjo in z dostojnim vedenjem se udeleževati presvete daritve, s čisto vestjo in s pripravljenim srcem pristopati k mizi Gospodovi, da bomo po volji Kristusovi v svoje dušno zveličanje deležni milosti najsvetejšega zakramenta.

Omenim naj v tej sveti dvorani še dva druga velevažna dogodka. Na dan vstajenja, že pod večer, prišel je Jesus pri zaklenjenih durih k svojim učencem. Sveti kraj, kjer se jim je prikazal, je bila ravno ta dvorana, kjer smo mi zbrani sedaj. Tukaj jih je večkrat pozdravil z milimi besedami: »Mir vam bodi! Kakor je mene Oče poslal, pošljem tudi jaz Vas.« Tu je navdihnil svoje učence rekoč: »Prejmite svetega Duha; katerim bote grehe odpustili, so jim odpuščeni; katerim jih zadržali, so jim zadržani.« Te besede vstalega Zveličarja moramo po nauku svete cerkve umevati o oblasti v zakramentu svete pokore grehe odpuščati ali zadržavati.

Smem se pa pri tem sklicevati na evangelij, ki se bere vsako leto 18. nedeljo po Binkošti. Kakor nam pripoveduje ta evangelij, je Jesus v mestu Kafarnaum ozdravil mrtvoudnega z besedami: »Zaupaj moj sin, odpuščeni so ti tvoji grehi!« Ko pa so pis-

dobami in napisi. Tudi na nekaj rimljanskih denarjev in svetilk so naleteli. Kakor se sedaj da spoznati, je bil tempel štirikoten, v sredini razdeljen po dveh nizkih zidovih, kjer je stalo tudi 10 marmorskih kamenov, kojih 6 je v ptujskem muzeju, štirje pa so še na licu mesta. Izkopuje se še vedno dalje. V bližini templja se nahaja še mnogo starinskih in močnih zidov.

(Laški trg.) Dopolnilne volitve okrajnega zastopa dne 13. t. m. so se izvršile za Slovence neugodno. Dr. Mravleg je izvoljen načelnikom, nadučitelj Karl Valentinitš namestnikom, kot odborniki Robert Draseh in Adolf Weber.

(Slovenska zaspanost.) Slabo vozi občinski voz na Veterniku. Uradovalo se je prej nemški in se tudi sedaj uraduje, zakaj ne preneha že kmalu zaspanost občinskega staršinstva?

(Iz kozjanskega okraja.) Odkar je okrajni zastop v slovenskih rokah, se je pri nas marsikaj predrugačilo, kar ni po volji našim nasprotnikom. Tako so se odstranile vse table ob cestah z nemškimi napisi in se nadomestile samo s slovenskimi. Edino slovensčina je na pravem mestu pri nas. Tukaj vozijo večinoma slovenski vozniki, le redkokdaj se popelje mimo tudi kak nemški 'furman'. Hudim našim nasprotnikom seveda niso po volji. A kaj si hočejo ubogi nemškorki, ko nimajo več nobene moči. Voljno morajo prenašati to gorje. Uresničuje se geslo kozjanskih Slovencev: Slovan gre na dan!

(Oče reši svojo hčerko.) Iz Št. Jurija pri Loki nam pišejo, da se je v soboto 12. t. m. vstavil tamkaj na Savi splav lesa. Drugi dan, v nedeljo, je prišlo mnogo otrok na splav se igrati. Deklici A. V. se spodsne pri igrači v Savo. Ko starejša sestra opazi nesrečo, steče hitro domov po očeta. A ko oče pride k splavu, je že voda odnesla otroka. Zato hiti za njim po obrežju Save. V daljavi kakih 300 m zagleda otroka po hrbtu plavati. Brzo skoči v Savo ter plava za otrokom ter ga reši iz vode. Otrok je bil na pol mrtev in le izredni pripomočki so mu vrnili zopet mlado življenje.

(Novi kopališčni ravnatelj) na Slatini g. Viktor Trotter se trudi, kakor slišimo, izboljšati delavcem pičlo plačo. G. Trotter je rodom Tirolec in dober katoličan.

(Iz Sična) smo dobili to-le poročilo: Dne 11. sušca smo imeli občinske volitve. O tem je že nekdo na široko razpravljal v »Slov. Gosp.« št. 19 ter hvalil našega starega predstojnika, kako je 15 let mirno služboval v naši občini. In to je tudi res! Ni se zmenil

za nas uboge kmete, nobene ceste ni dal popraviti, tako da smo morali zdaj, ko je on služboval, lepo prositi A. Ž., da je dovolil po njegovem pašniku voziti. Potem se je hvalil, da je vrl Slovenec, kar pa zanikujemo. Tudi to ni res. Služboval je 15 let in v celih 15 letih ni izdal ni enega živinskega potnega lista, slovensko napisanega. Tudi ni prosil za slovenski pečat. Svojega imena ni drugače podpisal nego g. Franc Wella, Gemeindeforsteher. To je res vrl Slovenec! Naš novi predstojnik pa naj dela za našo gospodarsko korist in za našo narodno čast!

(Iz Brega pri Loki) nam pišejo, da so 18. maja našli v Savi truplo, še ne prestore, lepooblečene ženske, katero so spoznali kot vdovo J. Stibernik, ki je meseca marcija skočila pri Celju v Savinjo. Truplo so pripeljali v loško mrtvašnico.

(Iz Radeč pri Zid. mostu.) Rdeči petelin se je priplazil 9. maja zvečer ob 11. uri na umetno urejeni mlin posestnika in bivšega župana Viljema Brunšmita. Gasilno društvo je bilo naglo pri rokah, da se ni mogel ogenj razširiti. Škode pravijo je okoli 10.000 gld., zavarovano je bilo le na 8000 gld. Ogenj je povzročilo vnetje osi, ki so bile premalo mazane.

(V Petrovčah v Savinjski dolini) je dne 23. maja t. l. pri občinskih volitvah zopet sijajno zmagala narodna stranka, nasprotniki si še na volišče niso upali. Vse za vero, dom, cesarja! Živeli volilci!

(V dobi plavic.) Iz Celja nam pišejo: Sezona za nošnjo plavic se je v našem mestu že pričela. Otvoril jo je onidan Viljem Oechs, ko je zapazil prvi šopek plavic na trgu. Kupil si ga je, pripel na svoje hrabre prsi ter ponosno korakal po mestu gori in doli na desno in levo, tako da so hitro vsi Celjani o tem zvedeli; in zdaj nosi že staro in mlado, veliko in malo — sploh vse kar pod Oechsovo gardo spada, ta plevel na prsih. Vsled tega se je nadjati, da bo zito letos precej čisto prišlo na trg.

(V Čadramu) bo 30. majnika zjutraj po šmarnicah g. potovalni učitelj in živinozdravnik M. Jelovšek podučeval o umnem mlekarstvu in sirarstvu in pričakuje mnogo poslušavcev.

(Naši somišljeniki) se opozarjajo, da gredó kar v najobilnejšem številu v Ljubljano na vseslovenski delavski shod dne 27. in 28. maja. Kdor pa ne more iti, naj pošlje telegram ali pismo, da bo tem slovesnejša manifestacija kršč.-soc. gibanja na Slovenskem.

(Na Muti) so na binkošten ponedeljek mokrači grdo pogoreli. Sklicali so shod, da

bi delavce in kmete vodili za nos in da bi od njih nekaj krajarjev spravili židom v žep. Pa se jim ni posrečilo. Krščanski delavci in kmetje so tudi prišli k zborovanju in so pokazali svojo odločnost. Volili so svojega predsednika in ko mokrači tega niso mogli drugače vbrantiti so vpili, zmerjali in suvali. Vladni zastopnik razpusti shod. Mokrači niso mogli prodajati svoje modrosti, in so jo morali sramotno popihati. Zato krščanski delavci le tako neustrašeno naprej!

(Iz šole.) Gospa Kristina Adamič, roj. Hen, je imenovana za učiteljico ročnih del pri Št. Jerneju nad Muto. Gdč. Otilija Feigel, učiteljica v Zrečah, je skušnjo usposobljenosti prestala z odliko v Gorici, kjer je bila obiskovala učiteljske. Istotam je naredila izpit gdč. Ana Boštjančič, učiteljica v Št. Vidu pri Planini. V Žalcu je dne 17. maja po kratki bolezni umrl gospod Jurij Agrež, star 78 let. Učiteljeval je v Slovenjgradcu 6 let, v Šmiheli 3 leta, v Šent-Ilju 3 leta, v Braslovčah 25 let, potem se na Dobrni 9 let. Po šestintridesetletnem službovanju stopil je v pokoj ter se preselil v Žalec, kjer je ob pomanjkanju učiteljev rad večkrat postregel v šoli. Svetila mu večna luč! — Poroča se nam iz celjske okolice, da je krajni šolski ogleda za šolsko občino Zgornja Ponikva, č. g. župnik Jožef Kunej izvoljen tudi šolskim načelnikom. Učiteljica v Galiciji pri Celju se je peljala v Celje, potoma so se splašili konji in vsled tega se je gospodična pobila tako, da se ponesrečenica sedaj ozdravlja v bolnišnici v Celju.

(Birmovanje) bo 28. maja v Gornji Polskavi, 29. v Spodnji Polskavi, 30. v Črešnjevcu, 3. junija v Vuhredu, 4. v Vuzenici, 5. v Trebonjah, 6. pri Sv. Primožu in pri Sv. Antonu na Pohorju.

(Razpisano učiteljsko mesto.) V Podgorju pri Slovegradcu je razpisano podučiteljsko mesto tretjega plačilnega razreda. Prošnje se naj vložijo do 20. julija.

(C. kr. finančno ravnateljstvo) v Mariboru nam naznanja, da je uvelo v uradih nedeljski počitek. Uradi bodo potemtakem zaprti vsako nedeljo in praznik, na Božič, na novega leta dan in na Telovo. Uložni zapisnik pa bo tudi te dneve v porabo in istotako se bo skrbelo, da se nujne zadeve rešujejo tudi te dneve.

(Vinogradnikom.) Žvepleni prah proti grozdni plesnobi se dobiva, kakor smo že zadnjokrat naznanili med inserati, pri deželnih poskuševalnih postajah v Mariboru in Gradcu. Naroča se najmanj po 50 kilo, ki stanejo 4 gld. Naroča se naj v slovenskem jeziku!

(C. kr. glavarstvo v Brežicah.) Piše nam prijatelj: Poročal sem že enkrat v »Slov. Gosp.«, da c. kr. okr. glavarstvo v Brežicah za uradne dneve v Kozjem pošilja povabila vedno le v blaženi nemščini, četudi v celem okraju Nemca ne najdeš, razven nekaterih privandrancev, uradnikov in biričev. Tako se še sedaj godi; dne 10. februarja, 14. aprila in 12. majnika sem videl samo le nemška povabila, še sam sem takega dobil. Zakaj ne damo takih povabil nazaj županu, ki nam jih dostavi? Zato ker smo preveč prizanesljivi.

(Avstrijski uradnik.) V Gradcu so zaprli c. kr. avskultanta Fraissa, kakor se govori, zaradi veleizdajstva. Ta avskultant se je mnogo trudil za protestantizem, h kateremu je tudi sam pristopil.

(Slovenski državni poslanci) so se v torek posvetovali v Ljubljani, kaj jim je storiti v bodoče v državnem zboru. Sklenili so, da ostanejo v večini, a ne podpirajo vlade. Ali je to mogoče?

(Sv. Ema.) Dne 14. junija ob 3 uri popoldne se bo z dovoljenjem visokega c. kr. finančnega ministerstva v soglasju s c. kr. ministerstvom notranjih zadev priredila efektna tombola. Dobiček je namenjen okrašenju odnotne župne cerkve.

(Slovenski zdravnik v Konjicah.) Dne 23. maja t. l. se je nastanil v Konjicah nov slovenski zdravnik, g. dr. Frančišek

marji sami pri sebi govorili: »ta preklinja Boga«, jim je Jezus, ki je spoznal njih misli, dejal: »Zakaj mislite hudo v svojih srcih? Kaj je lažje reči: Opuščeni so ti tvoji grehi, ali reči: Vstani, vzemi svojo posteljo in pojdi na svoj dom!« Mrtvoudni je vstal in šel na svoj dom.

S tem čudežem se je izkazal naš Zveličar pravega Boga, ki ima oblast grehe odpuščati. Ko je zadostil za grehe vsega človeštva s svojo smrtjo na križu ter s slavnim vstajenjem potrdil svoje božje poslanstvo kot učlovečeni Sin Božji in Odrašenik sveta, dal je na dan vstajenja v tej dvorani svojim apostolom in ž njimi naši sv. cerkvi v zakramentu sv. pokore oblast grehe odpuščati. Ako premišljujemo vse te čudovite skrivnosti, ki so se godile v tej dvorani, moramo vzklikniti: »Kako sveto je pač to mesto!« Zato pa sklenimo trdno, predno zapustimo ta sveti kraj, da se hočemo z ozirom na sv. zakrament pokore resno med seboj opominjati in z vredno pripravo, ter s pravim, nadnaravnim kesom in z odkritosrčno obtožbo svojih grehov se udeleževati milosti tega sv. zakramenta.

Predragi mi vsi, zbrani v duhu ljubezni in pobožnosti! Premišljevali smo na kratko, kako sveta in blagonosna opravila je izvršil tukaj osebno naš Gospod in Zveličar Jezus Kristus. Postavil je daritev sv. maše in s

tem najsvetejši zakrament sv. Rešnj. Telesa, postavil je zakrament sv. pokore. Zato se pa obrnimo z otroškim zaupanjem do Jezusa Kristusa, molimo ga, zahvalimo se mu na kolenih za milosti polne darove, s katerimi je obogatil svoje apostole in ž njim našo sv. katoliško cerkev v zveličanje vseh ljudi, kateri v njega verujejo in bodo verovali. In tako naj bo naš obisk te čudapolne, skrivnostne dvorane zadnje večerje jasen dokaz naše žive vere, naj nam bo v časni blagor in v zveličanje naše duše. Amen.

Smešničar.

Kmet je imel dijaka, za katerega je že veliko denarja izdal. Nazadnje je želel zvedeti, kaj se je sin naučil. Ta pa dolgo ni hotel nič pokazati. Nekedaj pa prinese mati tri jajca na mizo. Tu je hotel sin pokazati svojo učenost, zato reče: »Poglejte oče! pokazati vam hočem, da je tukaj pet jajec v skledi, da-si vidite samo tri. Kjer so namreč tri, sta tudi dve; tri in dve, pa je pet!«

Oče se močno začudi bistremu umu svojega sina ter reče: »Res, to si dobro napravil! Zdaj si bomo vsaj lahko delili ta jajca! Jaz bom vzel od onih pet, kar jih je v skledi, dve, eno bo pa za mater. Ti pa vzami oni dve, ki še ostaneta!«

Jankovič. Začetkoma junija pa pride v Konjice slovenski notar, g. Martin Kocbek. Konjiški nemškorski z žalostjo in obupom gledajo, kako vedno in vedno raste število konjiških Slovencev.

(Loka pri Zidanem mostu.) [Dne 13. t. m. se je vršila volitev župana in občinskih svetovalcev. Županom je izvoljen mož, ki je Slovenec od pete do glave in odločen katoličan, g. Jože Kajtna. Svetovalci po so: Juvančič Alojz, Jakša Ivan, Kokotec Franc, Roštohar Janez, Kajtna Anton, Kropaj Blaž. Ta odbor nam jamči, da se v naši občini ne bo delalo več samo v prid zidanmostnih gospodov, ampak v blagor slovenske občine in slovenskih kmetov.

(Iz Rajhenburga.) V nedeljo dne 7. t. m. je imela rajhenburška požarna bramba na vrtu gostilne g. Švajgerja veselico, pri kateri je svirala godba iz Podčetrka. Navzočih je bilo tudi mnogo nemčurjev iz raznih krajev, ki so se pozdravljali s svojim »heil«. Ko pa je na poziv nekega domoljuba godba zasvirala »venec slov. narodnih pesmi«, pobrali so Nemci svoja kopita, ter jo popihali na vse strani. Prav tako! Saj smo bili brez njih tudi židane volje.

(Sv. Magdalena v Mariboru.) Vsem dobrotnikom in dobrotnicam naše loterije naznanjam, da sem moral srečkanje preložiti, ker so razni stroški sila veliki in ker še imam mnogo nerazpečanih sreček. Nakupil sem že mnogo dragocenih dobitkov, kakor je naznanjeno na srečkah. Prosim prav lepo in pristrčno, da bi vsi, ki sem jim poslal srečke, jih plačali in jih še naročili ali priporočili. Pomagajte nam! Ne boste pogrešali, kar storite za Boga. Bog Vam bo plačnik. Srečkanje bo gotovo 31. avgusta t. l. Tom. Rožanc, č. kan. in dekan.

Iz drugih krajev.

(Slovenski konzul.) Avstrijski konzul v Jassy g. A. Pogačar, rodом Kranjec, je premeščen v Kajro.

(Koroške novice.) Dne 18. maja se je vršil občni zbor katoliško-političnega in gospodarskega društva za Slovence na Koroškem v Sandwirtovem hotelu ob mnogobrojni udeležbi na prav sijajen način. Z navdušenjem in enoglasno so se sprejela poročila odbora in gg. poslancev Lamb. Einspielerja in Grafenauerja. — Akademija jugoslovenskih vseučiliščnikov v Pragi je priredila koncert mes. aprila veselico, koje čisti dobiček je bil namenjen koroškim slovenskim šolam. Češka požrtvovalnost je položila narodu na altar 1200 kron. Posnemajmo Čehe! — Binkoštni ponedeljek podelili so mil. krški knez in škof 22 gospodom celovškimi bogoslovcem nižje redove. — Božjo službo na sv. Višarjah bodo letos opravljali č. gg. M. Schmidt, prov. v Št. Juriju na Vinogradih, Jož. Svatou, prov. v Ukvah, in o. Dijonizij Spitzer, frančiškan iz Beljaka.

(Nadvojvodi Albrehtu) so odkrili na Dunaju na binkoštni ponedeljek krasen spomenik. Slavnosti so se udeležili malone vsi člani cesarske rodovine. Ljudstvo je posebno pristrčno pozdravljalo vdovo-česaričino Štefanijo in njeno hčerko.

(Dr. Josip pl. Wasser †.) V Gradcu je dne 12. maja t. l. zjutraj po daljšem bolehanju umrl vpokojeni predsednik deželnega nadsodišča dr. Josip vitez Wasser v starosti 89 let. Rojen je bil 1811 v Ptujju ter se je posvetil sodnijski stroki. Od leta 1868 do 1870 je bil sekcijiski načelnik v pravosodnem ministertvu, 1874 l. pa je bil imenovan za predsednika deželnega nadsodišča v Gradcu. Slovenci za njim ne moremo žalovati, kajti prištevati ga moramo mej najhujše nasprotnike našega naroda. Svoje sovraštvo je pokazal posebno v bojih za jezikovno ravnopravnost.

(Znamenit Bolgar.) Bolgarski politik Dragan Cankov je umrl dne 5. maja t. l. v Sofiji. Cankov je igral važno ulogo v mlajši zgodovini bolgarskega naroda. Ko še je Bolgarija vzdihovala pod turskim jarmom,

iskal je potov, po katerih bi jo oslobodil. Ker je pričakoval pomoči od Avstrije, postal je celo katoličan. Pozneje je Rusija oprostila bratski bolgarski narod izpod turškega jarma, in Cankov je zopet prestopil v pravoslavno cerkev. Ko so Bolgari zapodili Aleksandra Batenberžana iz dežele, bil je Cankov duša temu gibanju. Vsled tega je bil izgnan iz Bolgarije ter se še le zadnja leta povrnil zopet v domovino. Prej je bil vodja liberalne stranke, a odslej ni igral več nobene uloge v stranki. Bil je nemirnega duha in nestalnega značaja.

Društvene zadeve.

(Za šolo na Muti) so vposlali našemu uredništvu č. gg. Alojzij Cilenšek, župnik v Stopercah 1 K, Karol Preskar, kapelan v Majšbergu 2 K, Franc Višnar, kapelan na Slatini 1 K, Janko Šanda, kapelan v Makolah 1 K. Za Ciril-Methodovo družbo je vposlal upravištvu Jožef Gomzi 1 gld. 40 kr., koje so darovali veseli gostje na Gibini. Živeli posnemovalci.

(Posojilnica na Frankolovem) za občine Frankolovo, Višnjaves, Novacerkev, Stranice in Bezovico je vknjižena in začne 15. maja poslovati. Posojevala bode le na osobni kredit in sicer proti 5½% obrestovanju. Uradni dan bode vsak ponedeljek, ako je ta dan praznik, pa naslednji dan potem.

(Gasilno društvo v Cezanjevcih) priredi v nedeljo dne 28. t. m. v gostilni g. Slaviča na Kamensčaku tombolo. Začetek ob 4. uri popoldne. Uljudno vabi odbor.

(V Konjicah) bode kvaterno nedeljo dne 28. majnika t. l. ob 3. uri popoldne zborovalo tamošnje kat. pol. društvo. Občepriljubljeni potovalni učitelj, g. M. Jelovšek, bode govoril o umnem gospodarstvu. Konečno ima še katol. podporno delavsko društvo svoj zbor. Prijatelji teh društev se vabijo k temu shodu.

(Družbi sv. Cirila in Metoda v Ljubljani) so poslali: Č. g. Matija Eferl, kapelan pri Sv. Ropertu na Laškim, za mutsko šolo 1 gld. — Slavna Posojilnica v Pišecih 5 gld. — G. Josip Ivančič v Ljutomeru je nabral za mutsko šolo 5 gld., in sicer so darovali po kroni gg.: Fran Brglez, Roman Fekonja, Jos. Ivančič, Janko Karba, dr. A. Mihalič, Fran Schneider, Fran Sršen, Karol Skočir in Josip Weixl. — G. veletržec Vaso Petričič v Ljubljani od prodanega Ciril-Methodovega mila 32 gld. 23 kr. — Ženska podružnica v Mariboru po gospe Anki Majcen 102 gld. 21 kr. — Po gospe A. Urbanek v Pragi 600 gld. kot skupiček akademije, prirejene od sl. društva »Šumadije« v korist koroškim šolam. — Iskrena zahvala vsem darovalcem, zlasti požrtvovalnim Čehom.

(Vozna dirka na Cvenu pri Ljutomeru.) Dirkalsko društvo Ljutomersko priredilo je letošnje pomladansko vozno dirko na cvenskem dirkališču na binkostno nedeljo. Udeležilo se je to pot posebno veliko gledalcev in vozačev. Pokazalo se je, da avtomobil in bicikel našim konjerejcem še vedno nista vzela veselja do konjereje. Čili in lepi konji se bodo vedno lahko prodajali. In da imamo tacega blaga v obilji, videli smo pri tej tekmovalni voznji. Pri celi dirki je vladal najboljši red. Oglasilo se je 24 voznikov. Izmej teh je dobilo darila 12 voznikov s sledečim vspehom: I. dirka za prvence, 2000 m. 1. Alojz Razlag iz Sitarovec, kobila Ovina, 4 min. 25 sek. 150 K., 2. Matija Kranjc iz Radislavec, kobila Fangi, 4 minute 26 sek. 100 K., 3. Franc Novak iz Račjega, žrebec Conversano, 4 min. 28 sek. 70 K., 4. Josip Lebar iz Vučje vasi, kobila Fuksa 4 m. 55 s. 50 K., 5. Alojz Zagaj iz Krapja, kobila Luca, 4 min. 59 sek. dirkalno vprego, 6. Josip Vavpotič iz Lokavec, kobila Lina, 5 minut 20 K. — II. Plemenska dirka, 2000 metrov. I. Martin Babič iz Krapja, kobila Davca, 4 m. 11 s. 160 K., II. Matija Kranjc iz Radislavec, kobila Fangi, 4 m. 15 s. 100 K., III. Alojz Razlag iz Sitarovec, kobila Ovina, 4 m. 19 s. 80 K., IV. Anton Bežan iz Šalence, kobila Dragica, 4 m. 25 s. 60 K., V. Franc

Novak iz Račjega, žrebec Conversano, 4 m. 26 s. 40 K., VI. Alojz Razlag iz Sitarovec, žrebec Pagat 4 m. 30 s. 30 K. Znamenitost te dirke je 9letna kobila Dragica, ki je to pot dobila doklade 165 m. in je torej dirjala 2165 m. Lastnik te kobile je v 6 letih dobil na dirkališčih na Cvenu, v Mariboru, Gradcu in Žalcu nad 3600 gld. daril in sicer 27krat prvo darilo.

Deželni zbor.

Gradec, 19. maja.

Vinarstvo — Vuzenica in Slatina — učiteljske plače.

V podporo vinogradnikom se je za leto 1899 določila svota s 50.000 gld. za brezobrestna posojila v prenovitev vinogradov, pokončanih po trtni uši. Ker bo država tudi prispevala z enakim zneskom, se bo letos v ta namen razdelilo 100.000 gld. K tej točki so govorili poslanci Žičkar, dr. Jurtela in Moscon. Prvi je pozdravil ta predlog s toliko večjo zadovoljnostjo, ker je deželni zbor pretečeno leto ta njegov predlog, naj dovoli dežela za brezobrestna posojila 50.000 gld., odklonil. O tej zadevi bo »Slov. Gospodar« še obširnejše poročal. Pešici »nemških Vuzeničarjev in Slatinčanov«, naj se trg Vuzenica loči od dozdašnje občine in vstanovi kot lastna občina in naj se za slatinske toplice tudi napravi nova občina, v kateri bojo mogli po svoje zapovedovati tamošnji Nemci, je deželni zbor vstregel. Tudi konservativni Nemci so glasovali za ločitev. Proti ločitvi Vuzeniškega trga sta se ustavljala poslanca Vošnjak in dr. Rozina, proti ločitvi slatinskih toplíc od zdajšnje občine pa Žičkar, dr. Jurtela in dr. Dečko. V torek 16. maja ste bili dve seji, prva je trajala od 10—1½3, večerna od 6 do 11 ure po noči. V teh dveh sejah se je razpravljalo o učiteljskih plačah. V imenu Slovencev sta govorila prof. Robič in dr. Serbec. Zboljšanje bo za učitelje v graškem mestu in po tistih krajih, ki se bojo uvrstili zavoljo dragine v boljše plačilne vrste, precej znatno. Začetniki bojo pa v III. plačilnem razredu na slabšem, kakor so zdaj; v poznejših letih se njim plača pač tudi izboljša. To zboljšanje bo prizadajalo l. 1899 okoli 300.000 gld. novih stroškov; ker bo pa še le l. 1904 končano, bodo takrat znašali vsi novi stroški blizu pol milijona gld. Pokrili se bojo pa ti novi stroški večinoma z novim davkom na žganje. Država je namreč dovolila, da se sme deželna doklada na žganje zvikšati od 6% na 15%. To zvikšanje bo neslo okoli 240.000 gld. novih dohodkov. Doklada na zemljiški davek se bo zvikšala samo za en odstotek. Do zdaj je znašala deželna doklada 39% — zvikšala se bo torej na 40%. Katoliški nemški poslanci so predlagali, naj se vpelje zopet šolnina, od ktere pa se naj oprostijo ubožni stariši. Ta predlog se je pa zavrgel. Rokitansky je vladi očital, zakaj vlada ne plačuje šolskih stroškov. Česarski namestnik je pa dobro okrcal tega rogovileža rekoč: Štajerska dežela spada k tistim avstrijskim kronovinam, ki so aktivne, to je: ki državi več plačajo, kakor pa od države dobivajo. Nekatere dežele, kakor Galicija in Dalmacija, so pa pasivne dežele, t. j. te dobivajo več od države, kakor njej odrajtajo. Ako bi šolske stroške prevzela za vse dežele država, bi morali Štajerci plačevati zraven svojih štajerskih šol tudi še šole v Galiciji in Dalmaciji. Kdor toraj zahteva: država naj prevzame ta šolska plačila, zahteva: »Vi Štajerci, plačujte več davke«. Ali je to pametno? Tu je Rokitansky umolknil. Ta človek žlobudra o vseh stvareh, ne pomisli pa prav nič, kakšne nasledke bi imeli njegovi predlogi, če bi se sprejeli. Res neverjetno je to, da se morejo nahajati taki zaslepljenci, ki še niso spoznali njegovih public. Česarski namestnik je pri tej priliki izjavil, da bi on bil za zboljšanje učiteljskih plač po personalnem sistemu, t. j. da ima vsak učitelj enako plačo, naj že podučuje v mestu ali na kmetih. Toda izrazil

svoje veselje na tem, da se znatno izboljša plača učiteljem po našem krajevnem sistemu, t. j. da so šole razvrščene z ozirom na dražnjo v tri plačilne razrede. Bog daj, da obrodí naša šola res dobrega sadu za naše katališko slovensko ljudstvo!

Gospodarske stvari.

Krvava ušica ali krvavka.

Krvavo ušico je prištevati najhujšim kvarljivcem sadnega drevja. Skoraj gotovo je, da je iz Amerike doma in da se je od tod priklatala v Evropo. Pred 30 leti so uže opazovali, da dela ta mrčes po drevju veliko škodo; dandanes pa se je ta nesreča razširila skoraj po vseh krajih, kjer se bavijo s sadjerejstvom. Oprezno nam je toraj ravnati, da se zabrani kolikor mogoče nadaljno okuževanje naših sadunosnikov s to nevsrečno golaznižo.

Ime »krvava ušica ali krvavka« je dobil mrčes zategadelj, ker dá od sebe kapljico krvavega soka, če se zmečka. Vsaka ušica je obrasla z dolgo belo volno, sedijo pa po vejah in deblih v ogromnem številu skupaj, tako da nastanejo po drevju bele maroge in pege, ki se od daleč tako vidijo, kakor bi bilo drevje plesnivo. Kdor opazuje omenjeno prikazen na svojih drevesih, sme popolnoma prepričan biti, da se je naselila po njegovem drevju krvavka. Navadno zajeda krvava ušica le jablane, redkokedaj hruške. Rada se naseli tudi na stara debela in veje, posebno pa v kake razpoke ali rane ter tako zabrani, da ne zarastejo. Napadajo pa tudi očesa zelo sočnatih mladik, zgornje korenine kakor v obče vse iste dele po lesu, kjer lahko zabadajo svoje sesalce v nežno lubje in belino.

Čujmo zdaj, kako se razvija krvava ušica: Najprej se prikažejo spomladi neoplojene, $1\frac{1}{2}$ mm dolge, nekrlate ušice, temno-rumene ali zamazanorudečkaste barve, ki so z belo volno pokrite. Izlegle so se iz takozvanih zimskih jajec, katera so v jeseni krlate samice odložile v dno debela in okoli korenine. Ko so po večkratni levitvi dorasle, začnejo pridno rajati vsaka po 30—40 živih ušic, ki za nekaj časa istotako delajo. Vsega skupaj se nakoti do jeseni 7—8 rodov tako, da se število teh ušic neizmerno pomnoži.

Škodljivi nasledki se kmalu pokažejo. V dolgih vrstah in kupččkih sedijo ušice po debelu in po vejah, zabadajo sesalce skozi lub v belino ter srkajo za drevo tako pomenljivi hranilni sok. Na gladki koži izpahnejo se oteklina grahove velikosti, ki začnejo razpo-

kati. Drevo hoče, kakor vse svoje rane tudi te zaceliti in nakupiči se zaradi tega okoli nastalih krast novo mehko staniče, kamor se pa takoj zopet naselijo ušice. Nove nabreklane nastajajo in drevo je videti, kakor bi bilo rakovo. Tako boleha in hira nekaj časa, a ker izgublja dan na dan najboljše sokove, mora naposled poginiti, če mu ni za časa prišla pomoč.

Meseca avgusta počenshi nastajajo razun omenjenih najbolj škodljivih nekrlatih ušic takozvane nimfe, ki se od navadnih odlikujejo po tem, da so daljše rasti in da imajo krnaste izrastke namesto kril.

Ko so nimfe po večkratni levitvi dorasle dobijo krila in potem odlete, da svoj rod drugje dalje množe.

Iz jajec, katera polagajo krlate ušice po vejah in deblih, se izvale dvojni mladici in sicer nekoliko večji temno rumeni in manjši zamazano zeleni. To so spolne ušice in sicer samci in samice. Večje samice odlagajo po jedno jajčece za staro kožo, za mah, v razpoke, v globoke rane po vejah, na dno debela in okoli korenine. Po zimskih jajcih se rod drugo leto plodi dalje; stare ušice navadno po zimi poginejo.

Znano nam je torej, kam polagajo samice v jeseni zimska jajca in to nam mnogo pomaga k uspešnemu zatiranju krvavih ušic. Kdor hoče s pridom zabranjevati razširjevanje tega tako škodljivega mrčesa, naj se ravna po pravilih, katera mu tu podajamo:

1. Zatiraj vlego zimskih jajec in sicer tako: Vsako leto odpravljaj staro raskavo kožo, mahovje in lišaje z drevesno strguljo, odpadke pa poberi in vrzi na ogenj. Vsa mesta na deblih in vejah, kjer so lanskega leta drevo zajedavale ušice, izreži in poškropi z raztopino, ki se dobi, ako skuhaš $\frac{3}{4}$ kg mazavega mila (žajfe) v 3 l vode tako dolgo, da se milo popolnoma raztopi. Nato prideni še 100 l vode in v to tekočino vsuj $\frac{1}{4}$ kg pravega dalmatinskega praška, ki se rabi navadno le zoper bolhe in stenice, zmes pa dobro pomešaj. Jeden liter take raztopine pride na $\frac{6}{10}$ kr. Taka raztopina gotovo pomaga, listom in mladikam pa prav nič ne škodnje. Predno brizgaš in mažeš z omenjeno raztopino, moraš tekočino v sodu prej dobro zmešati, ker se prašek vseda na dno. Druga draga mazila in tinkture, ki se priporočajo proti krvavi uši, so v učinkih mnogo slabejši, ni jih treba torej kupovati.

Listnica uredništva. G. F. S. Res je, da mora v zadnjem sestavku „Jeruzalemsko romanje“ stati „podobami“, namesto „hudobami“, Golgata je „na desni strani“ namesto „na levi strani“ „po prihodnjem preslavljanju“ namesto „prestavljanju“. Pri duhovniških vestih naj se čita „na otoku Mala Lušina“.

„Unio Catholica!“ V sredo 17. maja, se je vršil pod predsedstvom prelata Leopolda Stöger občni zbor zavarovalne družbe „Unio Catholica“. Po poročilu barona Kalbermatsen je preteklo z 28. februarjem t. l. deset let, odkar je omenjena družba potrjena po ministru grofu Taaffe. V pretečenem letu so se družniki pomnožili za 5576 oseb, ter sestoji vsled tega društvo iz 34.913 družnikov, ki so zavarovani za 56.582.663 gld. Letnih in drugih dohodkov je 161.053 gld. 60 kr., od tega se je izplačalo družnikom odškodnine in potnine vsled cenitev povzročenih škod 81.639 gld. Upravlina znaša po odbitku upravnih dohodkov 34.742 gld. Prebitok je bil letos po odbitem visokem dotiranju rezerv okoli 20.000 gld. nižji, nego lani in znaša 1467 gl. 55 kr. Po izvestju podrobnega poročila je občni zbor nova, v teku lanskega leta soizbrana ravnateljstva uda, grofa Janeza Ziche in dr. Schultschik potrdil in jima podelil absolutorij.

Loterijne številke.

Trst, 20. majnika 1899: 49, 28, 53, 4, 70
Line, * * * 48, 7, 73, 85, 2

Izjava!

Jaz Anton Žavcar sem trdil, da sta zapisnikarja pri zadnjih občinskih volitvah pri Sv. Križu pri Mariboru krivo pisala zapisnike. Jaz nisem imel namena, na ta način obdolžiti gg. zapisnikarjev kakega nepoštenega dejanja ali ju žaliti, in sem se prepričal, da sta tudi zapisnika čisto pravilno pisana.

Anton Žavcar.

Krščansko dobro delo, zraven pa še sreča!

Iščejo se v vsaki fari zanesljive osebe, možki ali ženske, trgovci in drugi, ki bi hoteli za dobro plačilo prodajati srečke (lose) za zidanje nove farne cerkve pri Sv. Magdaleni v Mariboru. Kdor bi hotel razpečavati srečke, naj naznani farnemu uradu sv. Magdalene v Mariboru svojo addresso in koliko sreček želi. Več se mu bo potem pismeno naznanilo. (Srečke so po eni kroni. Dobitki so 1 par težkih volov, dve molzni kravi, 10 polovnjakov dobre starine itd. Srečkanje bo šele 31. avgusta t. l.; izsrečkane številke in dobitki se bodo hitro po izsrečkanju objavili v „Slov. Gosp.“)

Fulard-svila 65 kr.

do 3 gold. 35 kr. meter — japonska, kitajska itd. v najnovjših obzračih in barvah, kakor tudi črna, bela in barvana Hennebergova svila meter po 45 kr. do 14 gld. 65 kr. v najbolj novošegnih tkaninah, barvah in obzračih. Zasebnikom poštnine in carine prosto na dom. Vzorci obratno.

G. Hennebergove tovarne za svilo (c. in kr. dvorni zalagatelj) v Zürichu.

Postranski zaslužek,

trajen in rastoč, ponuja se spoštovanim, deloljubnim in stalno naseljenim osebam s prevzetjem zastopa domače zavarovalne družbe prve vrste. Ponudbe pod „1.798“ Gradec, poste restante.

Dobra, varčna kuhinja.

Maggi-jevo juhino sladilo je edino, ki more v trenutku močno napraviti vsako juho in vsako slabotno pomako; — le nekaj kapljic zadostuje. Dobi se v originalnih steklenicah od 50 vinarjev naprej v vsaki delikatesni, kolonijalni in špecarijski prodajalnici in drogerijah. Originalne steklenice se zopet po ceni napolnujejo z Maggi-jevim juhiniim sladilom.

7—12

Najlepši dar za sv. birmo

je in ostane, od visokoč. škofijstva potrjeni

1-3

molitvenik!

Velika zaloga od škofijstva potrjenih, v krasno izdelane platnice vezanih molitvenikov kateri se dobivajo po jako nizkih cenah v

Wiljem Blanke-jevi trgovini s knjigami in papirjem; prodaja pisalnega orodja, šolskih knjig, podob vsake vrste, vizitni papir. Maribor, Grajski trg št. 7.

Priporočam svoje doma izdelane, $4\frac{1}{2}$ kilo težke, bakrene

vakuum

peronospora - brizgalnice,

komad 11 gld. 3000 komadov že v rabi.

Bakrene plošče, cevi, izdelani kotli za žganje in pranje vedno v zalogi.

A. Fiebiger,

kotlar koroške ulice 6, v MARIBORU.

Štacunar R. Bračko,

po ceni v Ptujju po ceni
v novi poštni hiši

ima prav veliko zalogo kisline ali spirita za jesih 1 liter po 1 gld. Od 1 litra kisline se naredi po 30 litrov močnega jesiha. **Vinski cvet** za izdelovanje olčnice 1 liter 1 gld. 40 kr. **Suha peštarska moka** 1 kg. 10, 12, 14, 16, 18 kr. **Sladkor v grudi** 1 kilog. 38 kr. **Fina kava** 1 kg. 1, 1²⁰, do 2 gl. **Riž** 1 kg. po 12, 13, 14, 16 kr. **Domači špeh** 1 kg. 64 in 70 kr. **Fino laško olje** 1 liter 40, 48 in 60 kr. **Milo ali žajfa** cel funt za 10, 12, 14 in 15 kr. **Miline sveče zavoj** 35 kr. **Zaloga najfinejša maže** za vozove, črevlje. Gumi za cepljenje in galico deželnega poljskega društva prodajam po najnižji ceni. — Vam naznamim, da imam brata v Trstu, kateri mi vedno najboljšo kavo, riž, fino laško olje, rozine itd. po ceni in iz prve roke pošlje. 1-6

Himne za procesijo

o prsv. R. Telesu.

a) 1 Sacrum convivium, — 2. Ego sum panis vivus, — 3. Adorate, — 4. Osalutatis hostia, — 5. Laudation. Zložil Ign. Hladnik op. 36. Cena 40 kr. — b) 1. Pange lingua, — 2. Sacris solemniis, — 3. Verbum supernum, 4. Salutis humanae, — 5. Aeternae rex. Zložil Ign. Hladnik op. 24. Cena 30 kr.

Naroča se pri skladatelju v Novomestu, Kranjsko, Dolenjsko. 2-2

Zahvalnice!!

Spoštovani gospod

Hvala Vam, da ste mi poslali tako izvrstno zdravilo zoper kašelj in prsobol. Porabil sem samo edno steklenico trpotčevega soka, pa mi je skoraj preminol kašelj in prsobol. Pošljite mi takoj še 3 steklenice Vašega izvrstnega trpotčevega soka in zraven 2 zavitka čaja zoper kašelj.

S spoštovanjem Vaš hvaležni

Jakob Suppan.

V Divači, 19. okt. 1897.

Trpotčev sok (Spitzwegerich-Saft), izvrstno sredstvo zoper kašelj, prsobol, hripo, naduhi in zastarele bolezni, se dobiva vedno svež v lekarni k „Zrinjskemu“ (H. Brodjovin, Zagreb, Zrinjski trg, št. 20).

Vsako naj pazi na varstveno znamko, ker samo oni trpotčev sok je iz moje lekarne, ki ima na steklenici sliko Nikolaja Šubića Zrinjskega, bana hrvaškega.

Cena steklenice trpotčevega soka takoj plačanega 75 kr. Zraven trpotčevega soka je dobro rabiti tudi gorski čaj zoper kašelj.

Cena enega zavitka gorskega čaja takoj plačano stane 35 kr.

Jedno kakor drugo se pošilja vsak dan po poštne povzetju. Kdor pošlje denar naprej, naj pridene za tovrni list in zabojček 20 kr.

Lekarna k Zrinjskemu

H. Brodjovin,

Zagreb, Zrinjski trg, št. 20.

Cenjeni gospod lekarnar!

Pred kratkim sem naročil pri Vas steklenico krepilnih švedskih kapljic. One so meni in mojim znancem ugajale dobro, zato Vas najtopleje zahvalim za to zdravilo. Blagovolite mi za moje znance poslati še 3 steklenice po 80 kr. po poštne povzetju.

V Modrušu, dne 26. velikega travna 1898.

S spoštovanjem

Vid Zanič.

Prave krepilne švedske kapljice delujejo izvrstno proti vsem želočnim boleznim, pomagajo k prebavljenju, čistijo krv in krepčajo želodec. Po teh kapljicah izginejo vse bolezni želodca in črev, pa se dobi dober tek.

Treba pa paziti na varstveno znamko, ker samo one krepilne švedske kapljice so iz moje lekarne, ki imajo na steklenici sliko Nikolaja Šubića Zrinjskega, bana hrvaškega.

Cena edne steklenice krepilnih švedskih kapljic takoj plačanih 80 kr.

Pošilja se vsak dan po poštne povzetju.

Kdor pošlje naprej denar, naj za poštno spremnico in zabojček doda 20 kr.

Lekarna k Zrinjskemu

H. Brodjovin,

Zagreb, Zrinjski trg, št. 20.

Ako naročbe znašajo 5 gold. in več, pošiljajo se franko.

Prespoštovani gospod!

Moja žena je ležala tri mesece na trganju in kostoboli. Ko pa je začela rabiti Vaše „mazilo proti kostoboli“, vstala je že tretji dan, pa danes hvala Bogu hodi. Zahvaljač Vas za to izvanredno mazilo, ostajam pokoren sluga

Jernej Lisički.

V Strmcu poleg Stubice,
22. mal. travna 1898.

Mazilo proti kostoboli (Fluid)

je prav dobro zdravilo zoper trganje v kosteh, revmatizmu, bolečine v križu, prehlajanje pri prepihu itd. Mazilo jači utrujene žile ter krepki stare, ki trpijo na slabosti nog.

Vsaka steklenica mora imeti varstveno znamko, t. j. sliko Nikolaja Šubića Zrinjskega, bana hrvaškega, ker samo ono mazilo je iz moje lekarne, ki nosi na steklenici to varstveno znamko.

Cena edne steklenice tega mazila takoj plačanega 75 kr.

Vsak dan se pošilja po poštne povzetju.

Kdor denar pošlje naprej, naj pridene za poštno spremnico in zabojček 20 kr. 32—32

Lekarna k Zrinjskemu,

H. Brodjovin,

Zagreb, Zrinjski trg, št. 20.

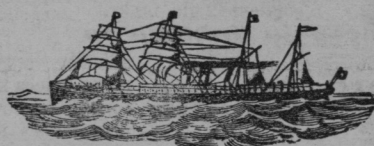
Vencek cerkvenih pesmi za šolarje

je te dni izšel v VI. popravljnem natisu. Komad velja 10 kr., 50 komadov za 4 gld., 100 komadov 6 gld. 80 kr. **proti predplači.**

Poština za komad 2 kr., za 50 in 100 komadov 15 kr.

Naročuje se v tiskarni sv. Cirila v Mariboru.

Opomba. Pripravlja se tudi izdaja s sekiricami, t. j. spremljevanjem za organiste.

Vožnje karte
in
tovorni listi
v

Ameriko.

Kralj. belgijski poštni parnik

**Red Star Linie iz Antwerpna naravnost v
Novi Jork in Filadelfijo.**

Koncesijovana od visoke c. kr. avstrijske vlade. Pojasnila daje radovoljno

Red Star Linie, Dunaj IV., Wiednergürtel 20,
ali

Julij Popper, Bahnstrasse 8, Innsbruck.

17

Umetno-obrtna delavnica cerkvenih kamnoseških in podobarskih del

kamnoseka **J. F. PEYER-ja** priseženega izvedeneca
v Mariboru,

Kokosci: inegg-Allee, Hilarinsstrasse, Carneristrasse.

Izdeluje altarje, prižnice, obhajilne mize, krstne kamene, okna, itd. itd. Tudi prevzema mere prostorov za omenjene predmete, kakor tudi originalne načrte.

Posebno se bavi z napravo **nagrobnih spomenikov**. Prav velika zaloga dogotovljenih novih nagrobnih kamenov od peščenega kamena, marmorja, granita in sijenita.

Solidna postrežba in prav nizke cene.

16

Svoji k svojim!

Ivan Rebek,

stavbeni in umetni ključavničar
v Celju,

Polske ulice, št. 14. v lastni hiši.

Priporočam se prečastiti duhovščini in slavnemu občinstvu za napravo vsakovrstnih del, spadajočih v moje stroko, n. pr. napeljavo vodovodov in strelodvodov, hišnih telegrafov in telefonov, za napravo štedilnih ognjišč vsake velikosti in kakovosti. Izdelujem nagrobne, predaltarske, vrtno in druge železne ograje, kakor tudi vrata, navadna kakor umetna dela.

Priporočam tudi svoje na stroj pletene mreže za ograjenje vrtov ali dvorišč, kakor tudi v varstvo velikih steklenih oken n. pr. pri cerkvah itd. itd. vse po najnižji ceni.

9—12

Načrti in proračuni brezplačno.

Dobiva se najceneje v podpisani lekarni, ako se naroča po pošti.
Pogled mestnega trga in lekarne Ubald pl. Trnkóczy-ja v Ljubljani.

Ubald pl. Trnkóczy,

lekar pri rotovžu zraven mestne hranilnice v Ljubljani
priporoča sledeča zdravila:

Doktor pl. Trnkóczy-ja
želodečne kapljice. Dobro sredstvo za želodec. — 1 steklenica 20 kr., 1 tucat 2 gld.

Doktor pl. Trnkóczy-ja
krogljice odvajalne (čistilne) čistijo želodec. — Škatlja 21 kr., zamotek 1 gld. 5 kr., pet zamotkov 4 gld. 75 kr.

Marija Zell. Varstv. znamka: Pocukrene krogljice, 1 škatlj. 40 kr., 3 škatlj. 1 gld.

Doktor pl. Trnkóczy-ja
prsni, pljučni in kašljav sok ali zeliščni sirup, sestavljen z lahko raztvorljivim vapnenim železom, utiša kašelj, raztvorja sliz, ublažuje bol in kašelj, vzbuja slast do jedi in tvori kri. — 1 steklenica 56 kr., pol tucata 2 gld. 50 kr.

Doktor pl. Trnkóczy-ja
protinski ali drgnilni cvet (udov cvet, Gichtgeist) je kol bol utešujoče, ublažujoče drgnjenje za križ, roke in noge, kot zopet poživljajoče drgnjenje po dolgi hoji in težkem delu itd. priporočljiv. — 1 steklenica 50 kr., 6 steklenic 2 gld. 50 kr.

Varstvena znamka.

Doktor pl. Trnkóczy-ja tinktura za kurja očesa, izkušeno sredstvo zoper boleča kurja očesa, bradovice, utrpjenje kože, žulje in ozeblino. Ima to veliko prednost, da se samo le s priloženim čopičem bolani del namaže. Steklenica po 40 kr. Šest steklenic 1 gld. 75 kr.

V najem se da v Makolah

v novem šolskem posloplju s 1. julijem t. l. jako prostorna, v vsakem oziru izvrstna vinska klet. V našem kraju raste množina dobrega, jako trpeznega vina. Za podjetnike prilika prve vrste!

Oglasi naj se pošljejo na krajno šolsko svetovalstvo v Makole. vsaj do 15. junija t. l. 2-3

„Naša Straža“

Usnjarski mojster z malo gotovino bi se lahko naselil

v večjem trgu na slovenskem Štajarskem na zelo ugodnem mestu.

Slovenskemu narodnemu zdravniku se nudi lepa prilika, naseliti se v velikem, bogatem trgu na Spodnjem Štajarskem, kjer bo imel sigurno zelo lepo prihodnost.

V ravno tem kraju se bo prihodnje leto oddajala edina slovenska gostilnica v najem; gostilna je jako dobro obiskana, ker v njo zahajajo vsi narodni krogi iz trga in okolice. 2-5

Kdor želi kaj natančneje izvedeti, naj se obrne do „Naše straže“ v Ljubljani.

Kdor še vedno ni ud „Naše straže“ naj pristopi; udnina znaša 1 K. na leto, ustanovna pa 50 K. —

Priporočilo!

P. n. preč. g. župnikom ter vsem slovenskim narodnjakom se priporočam za vsa cerkvena, salonska in hišna slikanja;

na suho steno, ali na presno (ala fresco) prosta ali umetna. Izvršim tudi slike na platno, ter obljubujem, da bom vsako meni izročeno delo zvesto in po zelo nizki ceni izvršil.

V potrdilo zaupanja omenjam da sem že mnogo kapelic ter posameznih delov cerkvá v občno zadovoljnost delodajalcev poslikal, in da sem, kakor kaže spričevalo, z izvrstnim uspehom obiskoval slikarsko akad. v Gradcu.

Franc Horvat 3-5
slikar v Gornji Radgoni

Najboljše kose in srpe

po najnižji ceni se dobijo pri Štefanu Kaufmannu, železni stacunar v Radgoni. 2-6

Na prodaj.

sta dva posestva pri Sv. Marjeti poleg okrajne ceste. Prvo meri 17 oral 911 □ sežnjev, drugo pa 21 oral 11000 □ sežnjev. Popraša se pri lastnika Francu Žliku pri Sv. Marjeti na Pesnici. 1-3

Oznanilo.

Jože Debeljak, kovaški mojster pri Sv. Barbari v Halozah odda radi starosti svojo kovačijo. Dela vedno obilo, zaslužek gotov.

Trpežno službo

vlagalca (pokarja) in pisarja dobi takoj mlad, soliden, priden mož, prost vojaščine, ki ima lepo pisavo, zmožen nemškega, slovenskega ali hrvatskega jezika. Plače je skraja 10 gld. na mesec in vsa postrežba brez perila. Le taki se naj oglašijo, ki so popolno prosti vojaščine in hočejo trajno ostati v službi. 1-2

Naslov pri uprav. lista.

Žganjarija

R. Wieser-ja v Hočah pri Mariboru. Največa žganjarska zaloga na Štajarskem po čuda nizkih cenah. Zdravilski konjak za bolestinke in okrevance kemično razložen in spoznan za čisto vinsko prekapnino. 19

Primerna birmska darila!

Molitvenike

v obeh deželnih jezikih, različno vezane, od 25 kr. naprej priporoča v mnogobrojni izbiri 2-6

A. Platzer,

trgovec s papirjem, pisalnim orodjem, z molitveniki in šolskimi knjigami. — V Mariboru, Gosposka ulica št. 3.

Domača tvrdka!

Podpisana ima v zalogi najraznovrstnejše trpežno, krasno blago za bandera, baldahine, raznobarvne plašče, kazule, pluviale, dalmatike, velume, albe, koretelje, prte itd.

sploh vse, kar se rabi v cerkvi pri službi božji. — Prevzema tudi vezenje, prenovljenje stare obleke in vsa popravila. — Izdeluje ročno in pošteno po najnižji ceni bandera in vso drugo obleko.

Prečastite gospode prosim, da se blagovolé pri naročilih ozirati na domačo tvrdko ter ne uvažujejo tujih tvrdk, društev in potujočih agentov.

Zagotavlja hitro in najpoštenejšo postrežbo in najnižjo ceno, zatrjuje, da bo hvaležna tudi za najmanjše naročilo.

Najodličnejšim spoštovanjem se priporoča 35-52

Ana Hofbauer,

imejateljica zaloge cerkvene obleke, orodja in posode v Ljubljani, Wolfveve ulice št. 4. Domača tvrdka!

„Goriška tiskarna“

A. Gabršček

v Gorici, Gosposka ulica 9. priporoča:

1. „Slovenska knjižnica“, izhaja v snopičih po 1krat na mesec, cena gld. 1-80 na leto, posamič 18 kr. Doslej izšlo 85 snopičev.

2. „Knjižnica za mladino“, 24 trdo vezanih snopičev à 25 kr.

3. „Ben Hur“, sloveči roman iz Kristusove dobe Angleza Wallace; cena po pošti gld. 1-30.

Razun teh še več drugih knjig. Imenik na zahtevanje gratis in franco.

V Mariboru prodaja vse te knjige knjigarna 4-10 W. Blanke prej Kaltenbrunner.

Izvrstno olje iz kostij

za šivalne stroje, kolesa, kakor tudi izvrstno olje za svetiljavo, ki se ne kadi, za kolesne svetilke, iz tovarne olja iz kostij H. Moebius & Fils, Basel (Švica). Dobi se pri: Jan. Erhartovih naslednikov R. Strassmayer, puškar.

Francu Neger, trgovina za šivalne stroje in kolesa.

Herm. Prosch, trgovina za šivalne stroje in kolesa. 16-26

Na želodcu

in vsled starosti slabotnim priporoča Benedikt Hertl, posestnik graščine Golitsch pri Konjicah, 10 let stari, duha in telo krepcajoči narumi „Cognac“, pripravljen (ekstrahiran) iz njegovih lastnih vin. 4 steklenice z zabojčkom 6 gld. franko na vsako pošto.

Posamezne steklenice po 1 gld. 50 kr. se vedno dobivajo pri Al. Quandest, Maribor, Gosposke ulice. 19-50